

Datum
2021-12-02

Dnr
2021KS752 319

Yttrande över förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033

Härryda kommun har tagit del av ”Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033” och lämnar med detta yttrande sina synpunkter.

Ny järnväg Göteborg–Borås, ett samhällsbyggnadsprojekt för en hållbar utveckling

Sträckan Göteborg–Borås är ett av Sveriges största resandestråk. Stråket är därför betjänt av kapacitetsstark, spårbunden regionalstågstrafik.

Utbyggnaden av en ny järnväg är mer än ett nationellt infrastrukturprojekt, det är ett regionalt och kommunalt samhällsbyggnadsprojekt. Det är viktigt att de åtgärder som görs för järnvägsutbyggnaden dels stödjer en fortsatt utveckling och förädling av befintliga orter och dels möjliggör ny, tät och hållbar bebyggelse.

Planering i stråket Göteborg–Borås

Härryda kommun håller med om att behovet av en förbättrad järnvägskommunikation i stråket Göteborg–Borås är mycket stort. Förutsättningarna är goda för att åstadkomma en starkt positiv samhällsutveckling i samband med järnvägsutbyggnaden som behöver realiseras. Kapaciteten behöver kunna tillgodose de lokala behoven av pendling, regionens behov av resor och koppling till flygplatsen samt den nationella trafiken. Kommunen vill särskilt framhålla Västra Götalandsregionens funktionsutredning för stråket som tar upp de regionala utvecklingsbehoven fram till 2050. Det är mycket viktigt att den utbyggnad av järnväg som planeras och genomförs görs så att det kan ske en utveckling i enlighet med funktionsutredningen.

Härryda kommuns arbete för en järnvägsförbindelse

Härryda kommun har under lång tid arbetat intensivt för att en ny järnväg skall komma till stånd. Över tid har planeringsinriktningarna från staten återkommande förändrats vilket ställt stora krav på kommunen. I planen för 2014–2025 fanns sträckan Mölnlycke–Bollebygd med planerad byggstart till 2020. Sedan dess har statens hållning skiftat vilket resulterat i att omtag och omstarter har skett. Kommunen anser att processen för ett utbyggt järnvägsnät måste kunna vara mer effektiv och transparent. Som kommun,

med relativt begränsade resurser, är det svårt att förhålla sig till de stora svängningar som skett vad gäller stationer, spårdragningar och järnvägskorridorer.

Station i Mölnlycke för att realisera stor regional nytta

Härryda kommun har i projektet ny järnväg Göteborg–Borås, i yttrande under samråd 3, ställt sig negativa till Trafikverkets förslag på korridorer mellan Mölndals station och Landvetter flygplats. De föreslagna korridorerna Mölnlycke och Tulebo medför stora negativa konsekvenser för kommunens medborgare och står inte i proportion till nyttan för Härryda kommun.

Kommunen anser att den tidigare utredda spårlinjen som utgår från Mölnlyckes nuvarande station till Landvetter flygplats är den som fortsatt bör utredas istället för tunnel under stora delar av tätbefolkade Mölnlycke, eller korridor Tulebo. Det möjliggör förutsättningar för samhällsutveckling som är positiv för Västsverige och Härryda kommun. Härryda kommun vill framhålla att det i planeringen bör möjliggöras för ett effektivt utnyttjande av den nya järnvägen mellan Göteborg–Borås redan vid trafikstart. Med en station i Mölnlycke som utgångspunkt för ny järnväg mellan Göteborg–Borås via Landvetter flygplats, kan en effektiv regionalstågstrafik skapas. Tillsammans med Kust till kustbanan skulle detta innebära en betydande avlastning från den tungt belastade riksväg 40, samt bidra till regional nytta i hela stråket.

Planeringen av ett nytt samhälle - Landvetter södra

Härryda kommun har i enlighet med gällande översiktsplan påbörjat planeringen av Landvetter södra. Utformandet av Landvetter södra bygger på Härryda kommuns fyra inriktningsmål som Härryda kommuns kommunfullmäktige antog den 22 september 2014, § 110. Inriktningsmål för Landvetter södra är: den mänskliga staden, den moderna staden, den innovativa staden och den internationella staden.”

Landvetter södra ska utvecklas söder om nuvarande Landvetter samhälle och Landvetters Backa, och planeras att bli en stad som rymmer minst 25 000 invånare. Målet är att Landvetter södra ska bli en helt ny hållbar stad med eget centrum, bostäder, service, handel och mötesplatser som på sikt funktionsmässigt planeras växa ihop med nuvarande Landvetter samhälle och bli Landvetter stad. Landvetter södra ska kopplas samman med befintliga orter som Mölnlycke i väster samt Landvetter Airport city och flygplatsen i öster.

Härryda kommun utgår från att kommande spårdragning inom projekt ny järnväg Göteborg–Borås möjliggör ett framtida stationsläge med förbigångsspår vid Landvetter södra för att infria de stora nyttor som det medför.

Landvetter flygplats

Sveriges ekonomi är till stor del beroende av utrikeshandel. För att denna ska kunna fungera krävs en god tillgänglighet med flyg. Det är därför viktigt

att säkerställa ett konkurrenskraftigt transportnät med internationella flyglinjer och effektiva byten till regionala och lokala transportslag för att attrahera företag samt stärka besöksnäringen i regionen. I Härryda kommun finns Landvetter flygplats som är navet i Västsveriges flygtrafik.

En utbyggnad av en järnvägskoppling till Landvetter flygplats med ett centralt stationsläge i förhållande till flygplatsterminalen är en förutsättning för attraktiv trafik till flygplatsen och dess fortsatta utveckling. Det kan dock konstateras att det i framtiden kommer att behövas ytterligare förstärkningar av infrastrukturen vad gäller vägförbindelser för att kunna tillgodose framtida behov. Problematiken kring utvecklingsplaner och behovet av ytterligare infrastruktur för att säkra kapacitet och robusthet har belysts i olika åtgärdsvalsstudier. Det är av största vikt att Trafikverket har en kontinuerlig dialog med Swedavia för att bevaka behov och möjliggöra en utveckling av flygplatsen. Härryda kommun ser fram emot att vara en del i denna dialog.

Anders Olsson
Samhällsbyggnadschef